

De rol van voedingsdeficienties in depressie bij patiënten met coeliakie

Gepubliceerd: 20-01-2010 Laatste bijgewerkt: 04-05-2024

In de huidige studie zullen wij ons richten op de rol van voeding in de relatie tussen coeliakie en depressie.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Auto-immuunziekten
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON33110

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

coeliakie en depressie

Aandoening

- Auto-immuunziekten
- Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG

Synoniemen aandoening

coeliakie, glutenintolerantie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Leiden

Overige ondersteuning: NWO-MaGW, Leids Universiteits Fonds & Gratama stichting

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: coeliakie, depressie, voeding

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Resultaten van psychiatrisch interview.

Resultaten van bloedonderzoek.

Resultaten van voedselfrequentievragenlijst

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Coeliakie is een genetische bepaalde intolerantie voor gluten die voorkomt bij 0.5 - 1% van de bevolking. Coeliakie is niet te genezen, een glutenvrij dieet echter doet de symptomen grotendeels verdwijnen. Gedurende de laatste decennia is het duidelijk geworden dat coeliakie geassocieerd is met een verhoogde prevalentie van diverse neurologische en psychiatrische aandoeningen waaronder; cerebellaire ataxie periphere neuropathy, epilepsie, dementie en depressie. Sommige studies vinden een snelle verbetering van depressieve symptomen na aanvang van het glutenvrije dieet, echter andere studies vinden geen verbetering of zelfs een verslechtering van depressie cijfers. In een enquête onderzoek onder de Nederlandse coeliakie patiënten vonden wij dat 37.7% (N=715) een lifetime diagnose voor depressie. Dit is meer dan twee keer de prevalentie van 15.4% in de algemene bevolking (Bijl, Ravelli & van Zessen, 1998). Wij vonden ook 163 deelnemers met een waarschijnlijke diagnose van huidige depressie ondanks het goed tot zeer goed volgen van het glutenvrije dieet. Van de mensen met een lifetime depressie, had 28.2% de eerste episode van een waarschijnlijke depressie na de start van het glutenvrije dieet. Dit is een onverwachte uitkomst in het licht van de algemene aanname in het veld dat depressie in coeliakie wordt veroorzaakt door de langdurige ziekte periode voorafgaand aan de diagnose en de behandeling. De onderliggende mechanismen voor deze associaties blijven onduidelijk.

Doel van het onderzoek

In de huidige studie zullen wij ons richten op de rol van voeding in de relatie tussen coeliakie en depressie.

Onderzoeksopzet

Wij zullen een case-control studie uitvoeren in een grote groep coeliakie patiënten met en zonder depressie, die zich streng aan een glutenvrij dieet houden, met een controle groep gezonde personen op een normaal dieet. Wij zullen diverse nutritionele factoren onderzoeken en de hypothese testen dat bij sommige patiënten de depressieve symptomen gerelateerd zijn aan lage serotonerge functie, veroorzaakt door langdurige tryptofaan depletie opgewekt door het glutenvrije dieet.

Voedselinname zal worden gemeten met een voedselfrequentievragenlijst. Wij zullen ook de nuchtere plasma tryptofaan concentraties meten in deze populatie, samen met een aantal andere nutritionele biomarkers die eerder in verband zijn gebracht met depressie. Deelnemers zal ook gevraagd worden zelfrapportagevragenlijsten gerelateerd aan stemming en gezondheidsstatus in te vullen en er zal een gestructureerd psychiatrisch interview worden afgenomen.

Inschatting van belasting en risico

De risico's van deelname aan dit onderzoek zijn gering, testresultaten zijn informatief en zelfs nuttig voor de deelnemers. De belasting van het onderzoek bestaat uit; reizen naar de testlocatie, twee uur aanwezig zijn, geïnterviewd worden, vragenlijsten invullen en een venapunctie ondergaan.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Leiden

Wassenaarseweg 52
2333 AK Leiden
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Leiden

Wassenaarseweg 52
2333 AK Leiden
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- deelnemers aan het voorgaande onderzoek die hebben ingestemd met vervolg studies
- streng navolgen van het glutenvrije dieet
- huidige depressie diagnose (voor cases)
- geen lifetime depressie diagnose (voor CD controle groep en gezonde controle groep)

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- leeftijd jonger dan 18

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	01-09-2010
Aantal proefpersonen:	300
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	20-01-2010
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL28268.058.09